

Шановні колеги!

Ви тримаєте в руках офіційну двомовну українсько-англійську версію правил Інкотермс® 2020, яка набуде чинності у всьому світі з 1 січня 2020 року. Ми впевнені, що дана редакція правил значно допоможе вам як при укладанні та виконанні зовнішньоекономічних договорів, так і при підписанні господарських договорів усередині країни. Адже як і попередня редакція правил Інкотермс® 2010, правила Інкотермс® 2020 розраховані для використання не лише в міжнародній торгівлі, а й у внутрішній.

Попередня робота над перекладом та адаптацією правил Інкотермс® 2010 до національної термінології показала ефективність роботи над такими проектами у спеціально створеній робочій групі. Не винятком стала й робота над впровадженням нової редакції правил в Україні. Для цього була створена Робоча група з питань підготовки до впровадження нової редакції правил Інкотермс® 2020 при Комісії Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати з митної справи та спрощення процедур торгівлі. Основна та найвідповідальніша частина роботи в рамках діяльності Робочої групи – переклад та адаптація до національного законодавства – відбувалась під керівництвом та контролем Голови ради Асоціації експортерів та імпортерів **Миколи Ларіна**.

Робоча група при перекладі та підготовці нової редакції правил Інкотермс® до друку врахувала вимоги як щодо точності перекладу оригінального тексту з англійської мови, так і щодо правильності використання у перекладі термінів та понять, визначених законодавством України, попередній досвід упровадження правил Інкотермс® в Україні, а також майже десятирічну практику використання правил Інкотермс® 2010 українськими експортерами та імпортерами. У зв'язку з цим хотілося б висловити повагу та великі слова вдячності кваліфікованим експертам та консультантам, які допомагали при підготовці до видання в Україні правил Інкотермс® 2020: **Ользі Кравченко** (раднику Президента УНК МТП з питань транспорту та логістики), **Артему Хачатуряну** (Генеральному директору ТОВ «Консалтингова компанія «АЛЛЕГО»), **Олександрю Федорову** (колишньому першому заступнику Голови Держмитслужби України), **Олександрі Верес** (експерту в галузі міжнародної торгівлі).

Зверніть увагу, що вперше правила Інкотермс® публікуються як у традиційному форматі, що визначає одинадцять правил, так і в новому «горизонтальному» форматі, в якому викладено десять статей (А та В) у межах кожного правила Інкотермс® під кожним із заголовків, спочатку для продавця, а потім для покупця.

ІНКОТЕРМС® 2020

Сторони зовнішньоекономічного договору відтепер набагато легше можуть бачити різницю, наприклад, між місцем поставки товару згідно з терміном FCA і місцем поставки відповідно до терміна DAP; або статті витрат, які покладаються на покупця згідно з терміном CIF, порівнюючи із витратами, які покладаються на покупця відповідно до терміна CFR. МТП впевнена, що таке «горизонтальне» представлення правил Інкотермс® 2020 допомагатиме контрагентам у виборі правил, які найбільше відповідають їх комерційним вимогам та запитам.

Після затвердження узгодженого перекладу на українську мову правлінням УНК МТП остаточний варіант двомовного українсько-англійського видання було схвалено Службою публікацій МТП (Париж).

Разом з цим, з метою своєчасного інформування про нововведення та навчання всіх учасників ринку, УНК МТП з вересня 2019 року розпочинає організацію практикумів для бізнесу щодо запровадження та належного використання нових правил Інкотермс® 2020 в Україні. У рамках заходів надаватимуться роз'яснення щодо усіх змін та нововведень у правилах, а також щодо їх правильного застосування на практиці при укладанні зовнішньоекономічних договорів. Цільова аудиторія семінарів-практикумів: власники бізнесів, які орієнтовані на експорт та імпорт; менеджери ЗЕД, юристи, що працюють у сфері міжнародної торгівлі, арбітражу; логісти, експедитори, перевізники, митні брокери, декларанти, представники страхових компаній та банків, менеджери з експорту, консультанти ЗЕД, трейдери, представники підприємств, що ведуть зовнішньоекономічну діяльність тощо.

Сподіваємося, що це двомовне видання стане у нагоді кожному, хто працює як на міжнародному, так і на внутрішньому ринках.

**Робоча група з питань підготовки
до впровадження нової редакції
правил Інкотермс® 2020
при Комісії УНК МТП з митної справи
та спрощення процедур торгівлі**

Вступне слово

Володимир Щелкунов

*Президент УНК МТП,
Член світової ради МТП*

Упродовж сторіччя Міжнародна торгова палата (МТП) сприяє розвитку міжнародної торгівлі. Тому керівництво МТП надає свою постійну експертну підтримку й Українському національному комітетові МТП та його учасникам у розвитку бізнесу.

Правила Інкотермс® є найважливішим інструментом, який бізнес використовує у сфері міжнародної та внутрішньої торгівлі в усьому світі. Ці правила визначають основні обов'язки сторін договору купівлі-продажу, розподіл витрат, порядок переходу ризиків від однієї сторони до іншої, а також інші умови, застосування яких дозволяє спростити й уніфікувати торговельні операції.

На честь святкування свого 100-річчя, вже восени 2019 року МТП опублікує нову версію правил Інкотермс®, яка набуде чинності з 1 січня 2020 року в усьому світі. Оновлену версію було адаптовано до нових світових практик торгівлі, яка замінить Інкотермс® 2010.

Правила Інкотермс® 2020 — це результат колективної роботи, ініційованої МТП, яка має виключне авторське право на англomовний текст правил Інкотермс® 2020, а також будь-який зміст публікацій МТП щодо правил Інкотермс®, яке захищене Кодексом інтелектуальної власності Франції та міжнародним правом. Таким чином, право на використання торгової марки Інкотермс®, як і право на дозвіл або заборону його використання іншими особами, належить виключно МТП.

На підставі Угоди між Службою публікацій МТП та Українським національним комітетом МТП про переклад, публікацію та розповсюдження правил Інкотермс® 2020, укладеної 08 липня 2019 року, УНК МТП має ексклюзивне право на переклад, публікацію та розповсюдження правил Інкотермс® 2020 у двомовній українсько-англійській редакції на території України.

Разом з тим, враховуючи той факт, що УНК МТП має статус неприбуткової організації, відповідно до рішення Загальних зборів учасників УНК МТП від 21.12.2018 № 7 та Угоди про співробітництво від 09.01.2019 № 1 ТОВ «Консалтингова компанія «АЛЛЕГО» надано повноваження на здійснення публікації продуктів МТП, у тому числі публікації № 723 «Інкотермс® 2020. Правила МТП з використання термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі», їх поширення та розповсюдження на території України, у тому числі через уповноважених представників.

З великим задоволенням презентуємо вам цю колективну працю та сподіваємось, що оновлене видання правил Інкотермс® допоможе підготувати національний бізнес до наступного сторіччя світової торгівлі.

Будемо вдячні за ваші зауваження та коментарі щодо нових правил Інкотермс® 2020 з метою подальшої роботи над підготовкою майбутньої публікації Коментаря до правил Інкотермс® 2020.

Вступне слово

Олег Платонов

*Голова делегації України
у Центрі зі спрощення процедур торгівлі
та електронних ділових операцій
(СЕФАКТ ООН)*

Бурхливе зростання міжнародної торгівлі та її глобалізація, поряд з розвитком інформаційних технологій і появою нових рішень і практик, не могли не вплинути на взаємовідносини всіх учасників міжнародного ланцюга поставок товарів. МТП, дотримуючись своєї вивіреної позиції й політики, будучи представником інтересів ділових кіл у всьому світі, не залишилася осторонь цих процесів. З урахуванням наявних змін та вимог торговельної спільноти було підготовлено редакцію правил Інкотермс® 2020, що набувають чинності з 1 січня 2020 року. Напрацьована в останнє десятиріччя практика та набутий міжнародним торговим співтовариством досвід знайшли своє фактичне відображення та закріплені у правилах Інкотермс® 2020. Електронний обмін даними, передбачений у цій редакції, зробив правила більш гнучкими в усуненні невідповідностей у реальному часі.

Окремі новації 2020 дають більш широкую можливість для практичного застосування великої кількості рекомендацій та стандартів у галузі спрощення процедур торгівлі, розроблених СЕФАКТ ООН. Наприклад, використання правил Інкотермс® у первинних торгових та транспортних документах рекомендованого формату, а саме - **«[обране правило Інкотермс®] [названий порт, місце або пункт] Інкотермс® 2020»** у комбінації 2-х рекомендацій ЄЕК ООН: Рекомендація 5: **Скорочення для правил ІНКОТЕРМС®, Алфавітний код для правил «Інкотермс»** та Рекомендація 16: **«ЛОКОД ООН — Класифікатор портів та інших пунктів»** дозволить усім учасникам міжнародного ланцюга поставок отримати точну та необхідну їм інформацію. У електронному записі це буде виглядати, як, наприклад, **«DAP, UA ODS, № 123, ABC Street, Incoterms® 2020 + координати геолокації»**. Причому ЛОКОД має всю додаткову інформацію як для торгових партнерів, перевізників та експедиторів, так і для митних та інших контролюючих органів.

Це — країна, місто, територіальна одиниця, функціональне призначення пункту (порт, аеропорт, залізнична станція тощо), статус пункту, ким затверджено і коли, а також координати місця.

Упровадження такого підходу поряд з іншими напрацюваннями СЕФАКТ ООН дозволить продавцям та покупцям відстежувати рух товару в реальному часі, перевізникам та експедиторам — значною мірою зменшити свої витрати та оптимізувати маршрути транспортування, водіям — швидко реагувати на зміни та події, а контролюючим органам — проводити аналіз та управління ризиками, здійснювати випуск товарів дистанційно.

В Україні є всі можливості стати однією із перших країн у просуванні таких технологій та практик. Сподіваюсь, що впровадження правил Інкотермс® 2020 стане наступним виваженим кроком щодо інтеграції України до світових ринків, ланцюгів поставок товарів, доданої вартості та послуг.

Передмова

Джон Дентон, Генеральний секретар МТП

Зростання світової економіки надало бізнесу більший доступ до ринків у всьому світі, ніж це було раніше. Сьогодні різні товари продаються у більшій кількості країн, у великих об'ємах і, як результат, набагато швидше. Обсяг і складність глобальної торгівлі зростають, а відтак зростають і можливості для непорозумінь, виникнення недешевих спорів між контрагентами, результатом яких є неналежним чином розроблені договори (контракти) міжнародної купівлі-продажу товарів.

Правила Інкотермс® щодо використання термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі вирішують цей ризик, сприяючи веденню глобальної торгівлі. Посилання на правила Інкотермс® 2020 у договорі (контракті) міжнародної купівлі-продажу товарів чітко визначає відповідні зобов'язання сторін щодо таких питань, як: ризик, вартість та організація транспорту, митного очищення¹ товарів, зменшуючи у такий спосіб потенційні ускладнення.

З моменту першої кодифікації Міжнародною Торговою Палатою набору стандартних торгових термінів, що отримало назву Інкотермс® у 1936 році, цей загальноприйнятий договірний стандарт періодично оновлювався, аби відобразити еволюцію міжнародної торгівлі. Правила Інкотермс® 2020 враховують підвищену увагу до безпеки під час переміщення товарів, потребу щодо гнучкості страхового покриття, залежно від характеру товарів та виду транспорту. Ці правила також відповідають на заклик банків щодо використання бортового коносаменту у продажах товарів на умовах поставки² FCA, які фінансуються банками.

Інкотермс® 2020 також пропонує простіше й чіткіше розуміння всіх термінів, включаючи переглянута мову правил, розширене вступне пояснення щодо застосування правил, пояснювальні нотатки, а також змінені статті, аби краще відобразити логіку поставок товарів. Інкотермс® 2020 також є першою версією правил Інкотермс® від МТП, яка включає «горизонтальну» презентацію, об'єднуючи всі подібні статті правил Інкотермс® 2020 разом, дозволяючи у такий спосіб користувачам чітко бачити відмінності в трактуванні конкретних питань у рамках 11 термінів правил Інкотермс®.

¹ Тут і далі за текстом використовується термінологія Міжнародної конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур (Київська конвенція від 18.05.1973 р.), яка дає більш вдале і чітке розуміння митної термінології (примітка Робочої групи УНК МТП з питань підготовки до впровадження нової редакції правил Інкотермс 2020 в Україні).

² Для цілей цього видання тут і далі за текстом слова та словосполучення: «термін», «правило», «умови поставки», які вживаються разом з аббревіатурами (EXW, FCA, CPT, CIP, DAP, DPU, DDP, FAS, FOB, CFR та CIF) вважати синонімічним рядом (примітка Робочої групи УНК МТП з питань підготовки до впровадження нової редакції правил Інкотермс 2020 в Україні).

Глибокий досвід МТП у сфері комерційного права, отриманий завдяки глобальному членству будь-яких компаній різних секторів торгівлі гарантує, що Інкотермс® 2020 відповідає всім потребам світового бізнесу.

МТП висловлює вдячність членам редакційної групи Комісії МТП з комерційного права та практики за їх внесок та допомогу при розробці правил Інкотермс® 2020. До складу Робочої групи увійшли: Девід Лоуе (David Lowe (співголова, Великобританія)), Крістоф Мартін Радтке (Christoph Martin Radtke (співголова, Франція)), Чарльз Дебатіста (Charles Debatista (спеціальний радник, Великобританія)), Еркюмент Ердем (Ercüment Erdem (Туреччина)), Вірджіні Цзянь, Цзянь Баоджу (Virginie Jan (Jian Baozhu (Китай)), Бургхард Пільтц (Burghard Piltz (Німеччина)), Френк Рейнолдс (Frank Reynolds (США)) і Боб Ронай (Bob Ronai (Австралія)). Ми також дякуємо Аско Рати (Asko Rätty (Фінляндія)) за допомогу у створенні ілюстрацій, що зображують 11 термінів правил Інкотермс® 2020.

Також висловлюємо свою вдячність Емілі О'Коннор (Emily O'Connor (Директор, Багатосторонні правила торгівлі та інвестицій, МТП)) і Флоренс Бінта Дяо-Гюй (Florence Binta Diaog-Gueye (Комісія з комерційного права та практики, МТП)).

Зміст

ВСТУП ДО ПРАВИЛ ІНКОТЕРМС® 2020	13
ПРАВИЛА ДЛЯ БУДЬ-ЯКОГО ВИДУ АБО ВИДІВ ТРАНСПОРТУ	33
EXW Франко-завод	35
FCA Франко-перевізник	43
CPT Перевезення оплачено до	57
CIP Перевезення та страхування оплачено до	67
DAP Поставка в місці	79
DPU Поставка в місці з розвантаженням	89
DDP Поставка зі сплатою мита	99
ПРАВИЛА ДЛЯ МОРСЬКОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ	109
FAS Франко вздовж борту судна	111
FOB Франко-борт	121
CFR Вартість і фрахт	131
CIF Вартість, страхування та фрахт	141
ПОСТАТЕЙНИЙ ТЕКСТ ПРАВИЛ	153
ІНКОТЕРМС® 2020. РОБОЧА ГРУПА	203

Contents

INTRODUCTION TO <i>INCOTERMS® 2020</i>	211
RULES FOR ANY MODE OR MODES OF TRANSPORT	229
EXW Ex Works	231
FCA Free Carrier	239
CPT Carriage Paid To	251
CIP Carriage and Insurance Paid To	261
DAP Delivered at Place	273
DPU Delivered at Place Unloaded.	283
DDP Delivered Duty Paid	293
RULES FOR SEA AND INLAND WATERWAY TRANSPORT.	301
FAS Free Alongside Ship	303
FOB Free On Board	313
CFR Cost and Freight.	323
CIF Cost Insurance and Freight	333
ARTICLE-BY-ARTICLE TEXT OF RULES	345

Вступ до правил Інкотермс® 2020

1. Чотири основні мети вступу до правил Інкотермс® 2020:

- ▶ Пояснити, на які питання відповідають правила Інкотермс® 2020, а на які питання вони НЕ відповідають, а також — як правильно використовувати правила Інкотермс® 2020 на практиці;
- ▶ Окреслити важливі основи правил Інкотермс®: основні ролі та обов'язки продавця та покупця, поставка, ризик, а також взаємозв'язок між правилами Інкотермс® та договорами (контрактами), які стосуються типового договору (контракту) купівлі-продажу на експорт / імпорт, а також, відповідно, для продажу на внутрішньому ринку;
- ▶ пояснити, як найкраще обрати відповідне правило Інкотермс® для конкретного договору (контракту) купівлі-продажу; і
- ▶ пояснити основні відмінності між Інкотермс® 2010 та Інкотермс® 2020.

2. Вступ має таку структуру:

- I. На які питання відповідають правила Інкотермс®
- II. На які питання НЕ відповідають правила Інкотермс®
- III. Як найкраще використовувати правила Інкотермс®
- IV. Поставка, ризик та витрати у правилах Інкотермс® 2020
- V. Правила Інкотермс® 2020 та перевізник
- VI. Правила для договорів (контрактів) купівлі-продажу товарів та їх взаємовідносини з іншими договорами (контрактами)
- VII. Одинадцять правил Інкотермс® 2020 — «морський та внутрішній водний транспорт» і «будь-який вид(и) транспорту»: обирай правильно
- VIII. Порядок розташування статей у рамках правил Інкотермс® 2020
- IX. Відмінності між Інкотермс® 2010 та Інкотермс® 2020
- X. Застереження щодо обрання різних варіантів правил Інкотермс®.

повинні мати можливість визначити, яка саме версія правил Інкотермс® застосовується до договору (контракту).

12. Ще більш важливим є вказане місце після обраного правила Інкотермс®:

- ▶ у всіх правилах Інкотермс®, за винятком правил групи С, вказане місце означає, де саме товари мають бути «поставлені» іншій стороні, тобто, коли ризик переходить від продавця до покупця;
- ▶ у правилах групи D вказане місце — це місце поставки товару, а також місце призначення, і саме продавець повинен організувати перевезення до цього місця;
- ▶ у правилах групи С вказане місце означає місце призначення, до якого продавець повинен організувати та сплатити перевезення товару, що, однак, не є місцем або портом поставки товару.

13. Продаж товару на умовах поставки FOB викликає сумніви щодо порту відвантаження, а тому залишає обидві сторони непевними щодо того, в якому місці покупець має надати продавцю судно для відвантаження та транспортування товару, а відтак й не зрозуміло місце поставки товару продавцем на борт номінованого покупцем судна з метою передачі ризику втрати чи пошкодження товару з продавця на покупця. Знову ж таки, договір (контракт) на умовах поставки СРТ з нечітко визначеним місцем призначення залишає сумніви обом сторонам щодо того, до якого пункту продавець повинен укласти договір (контракт) на перевезення товару та сплатити за його доставку.

14. Найкращий спосіб уникнути цих питань, це максимально точно географічно вказати порт, місце чи пункт, залежно від обставин, у обраному правилі Інкотермс®.

15. При включенні конкретного правила Інкотермс® 2020 у договір (контракт) купівлі-продажу не потрібно використовувати символ торговельної марки. Для отримання додаткових роз'яснень щодо торговельної марки та авторських прав зверніться до сайту: <https://iccwbo.org/incoterms-copyright/>.

IV. ПОСТАВКА, РИЗИК ТА ВИТРАТИ У ПРАВИЛАХ ІНКОТЕРМС® 2020

16. Вказане місце або порт після трьох літер, наприклад, СІР Лас-Вегас або СІФ Лос-Анджелес, має вирішальне значення в роботі з правилами Інкотермс® 2020. Залежно від вибору правила Інкотермс® 2020, це місце буде визначати (ідентифікувати) місце або порт, з якого товар вважається «поставленим» продавцем покупцеві, місце «поставки» або місце чи порт, до якого продавець повинен організувати перевезення товарів, тобто місце призначення;

або, у випадку правил групи D, і місце призначення, і місце «поставки» товару.

17. У всіх правилах Інкотермс® 2020 стаття A2 визначатиме місце або порт «поставки» — і це місце або порт найближче до продавця в термінах EXW і FCA (приміщення продавця) і найближче до покупця в термінах DAP, DPU і DDP.
18. Місце або порт поставки, визначені статтею A2, є критичними як для ризику, так і для витрат.
19. Місце або порт поставки, вказані у статті A2, позначають конкретне місце, в якому ризик переходить від продавця до покупця згідно зі статтею A3. Саме в цьому місці або порту продавець виконує своє зобов'язання щодо надання товарів за договором (контрактом) купівлі-продажу в розпорядження покупця, як це відображено в статті A1, таким чином, щоб покупець не зміг пред'явити претензії продавцю щодо втрати або пошкодження товару після моменту поставки товару.
20. Визначення місця поставки товару в рамках статті A2 впливає також і на розподіл витрат між продавцем та покупцем згідно зі статтею A9. У широкому розумінні витрати сторін згідно зі статтею A9 розподіляються таким чином: до пункту поставки товару всі затрати покладаються на продавця, а після пункту поставки — на покупця.

Пункти поставки

Протилежні та близькі: чотири традиційні групи правил Інкотермс®

21. До 2010 року всі версії правил Інкотермс® традиційно групували у чотири групи, а саме: E, F, C та D. Причому групи E і D з точки зору пункту поставки для продавця і покупця були протилежними групами правил Інкотермс®, натомість групи правил F і C були десь посередині. Незважаючи на те, що правила Інкотермс® з 2010 року почали групуватися й щодо типу транспорту, стара система упорядкування правил Інкотермс® щодо груп й донині суттєво допомагає зрозуміти пункт поставки. Таким чином, пункт поставки в терміні EXW є узгодженим пунктом для отримання товару покупцем, і це не залежить від місця призначення, до якого покупець їх транспортуватиме. З іншого боку, в термінах DAP, DPU і DDP пункт поставки є таким же, як і пункт призначення, до якого продавець або його перевізник перевозитиме товар. У першому варіанті (EXW) ризик передається до початку транспортного циклу, а у другому (група D) ризик передається на більш пізньому транспортному циклі. Знову ж таки, у першому випадку, термін EXW, і в цьому відношенні також термін FCA (приміщення продавця), продавець виконує своє зобов'язання з поставки товару незалежно від того, чи дійсно він потрапить до місця призначення.

- 30.** Перш ніж відповісти на це запитання, розглянемо дещо. У більшості випадків, певна річ, перевізник буде незалежною третьою стороною, залученою за договором (контрактом) перевезення або продавцем, або покупцем (залежно від того, який термін групи F чи C правил Інкотермс® обрали сторони). Однак є ситуації, коли такої незалежної третьої сторони не існує зовсім, тобто, або продавець, або покупець власними засобами транспорту доставлятимуть продані товари. Така ситуація частіше трапляється при обранні правил Інкотермс® групи D (DAP, DPU і DDP), де продавець може використовувати власний транспортний засіб для перевезення товару покупцеві в пункт призначення. Тому в правилах Інкотермс® 2020 встановлено положення про те, що продавець за правилами групи D може укласти договір (контракт) на перевезення або організувати перевезення, тобто за допомогою власних транспортних засобів: дивись статтю А4.
- 31.** Питання, поставлене у пункті 29, — це не просто питання «перевезення», — це важливе питання «продажу». Головне полягає не в тому, чийого перевізника (продавця або покупця) в разі пошкодження товару в процесі транспортування можна притягнути до відповідальності на підставі договору (контракту) перевезення. Питання «продажу» в наступному: у випадку присутності більше, ніж одного перевізника під час транспортування товару від продавця до покупця істотним є саме визначення моменту, в який відбувається поставка товару та, власне, передача ризику втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця?
- 32.** Має бути проста відповідь на це питання, оскільки відносини між кількома задіяними перевізниками, а також між продавцем і / або покупцем з цими кількома перевізниками будуть складними, в залежності від того, що саме вони виконуватимуть на умовах низки окремих договорів (контрактів) на перевезення. Так, наприклад, у будь-якому такому ланцюжку договорів (контрактів) на перевезення, один перевізник, наприклад, перевізник, який фактично виконує транспортування автомобільним транспортом на ділянці транзиту, може виступати агентом продавця при укладанні договору (контракту) перевезення з морським перевізником.
- 33.** Якщо сторони укладають договори (контракти) купівлі-продажу на умовах поставки FCA, то правила Інкотермс® 2020 дають чітку відповідь на це питання. Згідно з терміном FCA відповідним перевізником є перевізник, призначений покупцем і якому продавець передає товар в місці або пункті, узгодженому у договорі (контракті) купівлі-продажу. Таким чином, навіть якщо продавець самостійно залучає власного автомобільного перевізника, аби доставити

товар до узгодженого пункту поставки, то ризик втрати чи пошкодження товару не перейде на покупця в момент передачі товару від продавця до такого власного перевізника. Ризик перейде до покупця лише тоді, коли продавець надасть товар у розпорядження перевізника, призначеного власне покупцем. Саме тому чітке посилання на місце чи пункт поставки на умовах терміна FCA дуже важливе. Така ж ситуація може виникнути й у випадку застосування терміна FOB, якщо продавець залучає фідерне судно або баржу (попереднє перевезення), аби доставити товар на судно, номіноване покупцем. Аналогічна відповідь надається правилами Інкотермс® 2020: поставка відбувається тоді, коли товари розміщуються на борту судна перевізника покупця.

- 34.** За правилами групи С ситуація є більш складнішою і цілком може мати різні рішення в різних правових системах. У більшості юрисдикцій цим відповідним перевізником вважатиметься перший перевізник, якому продавець передає товар відповідно до статті A2 термінів CPT та CIP правил Інкотермс® (якщо сторони не домовилися про конкретний пункт поставки товару). Покупець нічого не знає про угоди, укладені між продавцем і першим або наступним перевізником, або взагалі між першим перевізником і наступними перевізниками. Він лише знає про те, що товари «перевозяться» йому і що «перевезення» починається тоді, коли товар поставляється продавцем першому перевізнику. Наслідком цього є перехід ризику від продавця до покупця на ранній стадії «поставки» першому перевізнику. Подібна ситуація може виникнути й у випадку застосування термінів CFR і CIF, якщо продавець залучає фідерне судно або баржу (попереднє перевезення), аби доставити товар до узгодженого порту відвантаження, якщо є така домовленість між продавцем та покупцем. Аналогічна відповідь може бути запропонована в деяких правових системах: поставка здійснюється, коли товар розміщується на борту судна в узгодженому порту відвантаження, якщо є така домовленість між продавцем та покупцем.
- 35.** Такий висновок, у разі його прийняття, може здатися жорстким для покупця. Ризик переходить від продавця до покупця в договорі (контракті) продажу на умовах поставки CPT і CIP, коли товар передається першому перевізнику. Покупець на цьому етапі не знає, чи несе відповідальність перший перевізник за втрату або пошкодження товару згідно з відповідним договором (контрактом) на перевезення. Покупець не є учасником цього договору (контракту), не контролює його і не знає його умов. Проте, незважаючи на це, покупець у кінцевому підсумку нестиме ризик за товари з самого першого моменту передачі, можливо, без відшкодування з боку цього першого перевізника.